

Doctor Honoris Causa
Uniwersytetu Przyrodniczego
w Lublinie

Profesor
Andreas Börner

Profesor Andreas Börner urodził się 9 kwietnia 1959 r. w Grimma. Dzieciństwo spędził w małej wiosce Schkortitz, gdzie Jego rodzice mieli gospodarstwo rolne, które w wyniku przemian w NRD zostało włączone do spółdzielni produkcyjnej.

W 1980 r. rozpoczął studia rolnicze w Uniwersytecie Marcina Lutra w Halle-Wittenberg. W 1983 r. otrzymał kontrakt (wyróżnienie) na „Promocję najlepszych studentów” na Wydziale Rolnictwa tego Uniwersytetu, które było punktem wyjścia Jego kariery

naukowej. Studia wyższe ukończył w lutym 1985 r. Tematem Jego pracy dyplomowej była „Analiza wpływu genu Rht2 na wysokość roślin i plon ziarna w potomstwie ozimych odmian pszenicy”.

Po ukończeniu studiów w marcu 1985 r. rozpoczął pracę w IPK w Gatersleben jako doktorant. Zakres pracy doktorskiej dotyczył: 'The Investigation of the Genetic Relationships between Gibberellic Acid Response, Semidwarfism and Yield in Wheat (*Triticum aestivum* L.)' i 'The Screening for GA3 Insensitivity in Genebank Accessions of *Triticum* and *Secale*'. Stopień doktora w zakresie genetyki i hodowli roślin uzyskał w 1988 r. na Uniwersytecie Marcina Lutra w Halle-Wittenberg.

Po uzyskaniu stopnia doktora, odbył staż naukowy w Cereal Department w John Innes Centre w Norwich, w Wielkiej Brytanii. W 1995 roku uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie genetyki i hodowli roślin na podstawie rozprawy i dorobku naukowego nt. 'The Genetics and Environmental Effects of the complex traits Reduced Plant Height and Day Length Response in Wheat'.

Swoją karierę naukową związał z Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research (IPK) w Gatersleben w Niemczech. W latach 1992-1996 kierował zespołem do spraw genetyki pszenicy. Od 1997 do 2005 roku kierował zespołem badawczym do spraw ochrony zasobów genowych i reprodukcji, zaś od 2005 roku pełni rolę kierownika zespołu zajmującego się zarządzaniem i oceną zasobów genowych w banku genów.

Dorobek naukowy Profesora Andreasa Börnera obejmuje prace z genetyki klasycznej i molekularnej, hodowli roślin, fizjologii i biochemii roślin, ochrony zasobów genowych. W początkowym okresie pracy naukowej Pan Profesor Börner zajmował się problemami genetyki kartowatości zbóż. Zidentyfikował i opisał gen kartowatości Rht10 pochodzący z chińskiej odmiany pszenicy 'Ai-bian 1' oraz (RhtB1f) w *Triticum aethiopicum*. Poza tym wykrył geny kartowatości niewrażliwe na kwas giberelinowy w życie ct1 i ct2 zlokalizowane na chromosomach 7R i 5R oraz określił grupy

homoeologiczne pszenicy, jęczmienia i żyta, na których zlokalizowane są geny kartowatości niewrażliwe na kwas giberelinowy.

Niezwykle ważne są również Jego badania z zakresu mapowania molekularnego loci żyta określających zdolność do jaryzacji (Sp1), samoptodności (S, S5, Z), genu restorera przywracającego męską ptodność (Rfg1), omszenie doktosia (Hp), brak wosku na roślinach (wa), multistupkowości (mp) czy woskowego bielma (Wx).

W kolejnym okresie pracy badawczej Pan Profesor Börner zajmował się określeniem efektów plejotropowych genów kartowatości, molekularnych podstaw zmienności cech fenotypowych, mechanizmów warunkujących reakcję roślin na czynniki stresowe na poziomie transkryptomu, proteomu i metabolomu oraz identyfikacją markerów sprzężonych z wybranymi cechami agronomicznymi.

Do istotnych osiągnięć Pana Profesora Andreasa Börnera należą także badania nad materiałem siewnym, zdolnością do reprodukcji po długoletnim przechowywaniu oraz analizą genetyczną, fizjologiczną i biochemiczną związaną ze starzeniem się nasion i owoców roślin uprawnych takich jak: jęczmień, pszenica, rzepak, ciecierzycza i tytoń. Jest autorem lub współautorem łącznie 557 prac, z tego prawie połowa została opublikowana w czasopiśmie znajdujących się w bazie Journal Citation Reports. Indeks Hirsha wynosi 44 wg Research Gate. Liczba cytowań bez autocytoowań wynosi prawie 4500.

Profesor Andreas Börner był promotorem 16 prac doktorskich, opiekunem 35 prac magisterskich i 25 licencjackich. Jest bardzo dobrym i aktywnym organizatorem konferencji naukowych i uczestnikiem wielu organizacji i stowarzyszeń naukowych. Jest Desygnowanym Prezydentem, reprezentantem Niemiec oraz Przewodniczącym Cereals Section w European Association for Research on Plant Breeding (EUCARPIA); koordynatorem of the European Cereals Genetics Co-operative (EWAC); niemieckim przedstawicielem Working Group Wheat of the European Cooperative Programme for Plant Genetic Resources (ECPGR) i członkiem Seed Storage Committee of the International Seed Testing Association (ISTA) i szeregu innych organizacji. Pan Profesor jest członkiem wielu zespołów redakcyjnych międzynarodowych czasopism m. in: Plant Genetic Resources, Cereal Research Communications, Hereditas, Field and Vegetable Crops Research, Agriculture, Journal of Genetics and Breeding, Agrophysics.

Profesor Andreas Börner współpracuje z licznymi ośrodkami naukowymi na świecie m. in w Rosji, Bułgarii, Argentynie, Anglii, Serbii, Chin, Francji, Australii, Czech, Japonii, Ukrainy, Austrii, Holandii, Iranu, Indii, Egiptu, Węgier, Rumunii oraz z Polską z Instytutem Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Instytutem Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach.